

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

SL

Govor

18. januar 2021

Govor Klause-Heinerja Lehneja, predsednika Evropskega računskega sodišča

Predstavitev letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2019

Delno plenarno zasedanje Evropskega parlamenta (Bruselj)

18. januar 2021

**Velja govorjena
beseda.**

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Spoštovana predsednica

ga. Hohlmeier,

spoštovani poročevalci in poročevalci v senci za podelitev razrešnice,

spoštovane poslanke in poslanci,

spoštovani gospod komisar (g. Hahn),

predsedstvo Sveta,

gospe in gospodje,

živimo v zahtevnih časih. Toda v Evropski uniji je vedno tako, da velike krize vodijo do velikih korakov naprej in inovacij, ki so se nam le nekaj mesecev prej zdeli nemogoči.

Zahvaljujoč vztrajnosti tega parlamenta so bile sprejete pomembne odločitve in sklenjeni sporazumi, s katerimi se oblikujejo finance EU za naslednjih sedem let, zato bi ob tej priložnosti rad čestital odhajajočemu predsedstvu Sveta in Komisiji. Zdaj upamo, da bodo države članice kmalu ratificirale sklep o virih lastnih sredstev, kar tudi z veseljem pričakujemo.

V veselje mi je, da vam lahko s kolegom Tonyjem Murphyjem, članom Sodišča, ki je pristojen za letno poročilo, predstaviva letno poročilo Sodišča za leto 2019 in z vami o njem razpravljava.

Zaradi posebnih okoliščin, ki so posledica krize zaradi COVID-19, letošnja predstavitev poteka nekoliko pozneje kot druga leta. Toda to je morda celo **dobro**, saj je Odbor za proračunski nadzor do zdaj že precej napredoval pri svojem delu v zvezi z razrešnico. Tudi vaš vpogled v to temo, ki ste ga pridobili med različnimi zaslišanji v zadnjih tednih, lahko prispeva že k današnji razpravi, kar sploh ni slabo.

Nadvse pomembno je, da politične odločitve, ki jih vi sprejmete ali v katere privolite, prinašajo dejanske rezultate. Da nato lahko presodite, kaj je bilo dobro in kaj ne ter kako doseči izboljšave. In takrat potrebujete natančne in neodvisne revizije, ki jih izvede Sodišče.

Naše ugotovitve za leto 2019 so do zdaj že dobro znane. Tudi letos smo tako o zanesljivosti zaključnega računa kot tudi o pravilnosti prihodkov dali mnenje brez pridržkov.

Za odhodke ocenjujemo, da se skupna stopnja napake **ni bistveno spremenila**, saj je leta 2019 znašala **2,7 %**, leta 2018 pa 2,6 %. Ta razdelek seveda zakriva precejšnje razlike med področji.

Na področju **konkurenčnosti** smo ocenili povečano stopnjo napake (v višini **4 %**), ki se nanaša predvsem na neupravičene stroške.

Na področju **naravnih virov** smo ugotovili izboljšanja, zaradi katerih ocenjena stopnja napake znaša **1,9 %**.

Na področju **uprave** tako kot v prejšnjih letih nismo ugotovili pomembnih napak.

Ob upoštevanju popravkov, ki so jih izvedli organi držav članic, smo ocenili, da stopnja napake na področju **kohezije** znaša **4,4 %**, kar je manj kot lani, toda še vedno nad stopnjo pomembnosti. Če bodo nacionalni organi in Komisija v prihodnjih letih odpravili slabosti, ki smo jih odkrili v njihovih ocenah napake, bo lahko Sodišče bolj uporabljalo delo revizijskih organov držav članic, vendar to za zdaj še ni mogoče. Vem, da je Komisija trdno odločena doseči ta cilj, in potrebna bodo velika prizadevanja na vseh ravneh za njegovo doseg.

Gospe in gospodje,

Sodišče že več let razlikuje med porabo, ki jo obravnava kot porabo z **visokim tveganjem**, na primer na področju kohezije, na katerem se uporablja deljeno upravljanje z državami članicami, in tisto, ki jo obravnava kot porabo z **nizkim tveganjem**. Poraba z visokim tveganjem vsebuje pomembne napake, katerih ocenjena stopnja znaša **4,9 %** (v letu 2018 je znašala 4,5 %). Toda v letu 2019 se je **delež** odhodkov z visokim tveganjem, zlasti na področju kohezije, povečal (na 53 %). To samo po sebi ni problematično, vendar posledično pomeni, da pomembno stopnjo napake zdaj vsebuje večina revidirane populacije Sodišča – napaka je torej vseobsegajoča. Zato je Sodišče sklenilo, da bo v zvezi s porabo za leto 2019 izreklo **negativno mnenje** in ne mnenje s pridržkom tako kot v prejšnjih letih.

Tega pa **ne** gre razumeti kot neke vrste obtožnico za Komisijo – konec koncev približno 74 % odhodkov EU upravljajo **organi držav članic**. V tej verigi ima vsak člen svojo vlogo in čezmerno posploševanje ni rešitev. Prav tako tega **ne** gre razumeti kot znak **nazadovanja** v finančnem poslovanju EU. V primerjavi s stanjem pred desetimi leti je bil napredek velik.

Pomembnejši od splošnega naslova za leto 2019 pa so zaključki Sodišča za posamezna področja porabe, ki so **zelo raznoliki**. Vem, da jih preučite, ko pripravljate sklep Parlamenta o razrešnici.

Gospa predsednica, gospe in gospodje,

rad bi vas opozoril na tri krovna vprašanja.

Prvič, želel bi si, da v nadaljevanju tega tedna vi ne bi šele razpravljali o postopkih za imenovanje v Evropsko javno tožilstvo – čeprav je to seveda zelo pomembno –, ampak da bi Evropsko javno tožilstvo že delovalo in nam tudi v praksi pokazalo, da se **finančni interesi EU ščitijo** pred nepravilnostmi in goljufijami tako, kot bi bili to nacionalni interesi. Skrajni čas je že, da se to tožilstvo vzpostavi in da se zagotovijo ustrezni viri zanj, in vem, da si glavni tožilec in vi za to močno prizadevate. Sodišče seveda ta prizadevanja z veseljem podpira, kadar koli je to mogoče, pri čemer upošteva svoja revizijska pooblastila.

Drugič, Sodišče ugotavlja, da so njegova poročila navedena kot eden od možnih virov informacij za pripravo kvalitativnih ocen Komisije na podlagi Uredbe 2020/2092 (uredbe o splošnem režimu **pogojenosti** za zaščito proračuna Unije). Zakonodajalec EU je s priznanjem tega, kar je logično, torej da „obstaja [...] jasna povezava med spoštovanjem pravne države in učinkovitim izvrševanjem proračuna Unije v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja“, določil mejnik, ki ga bo treba zdaj upoštevati v praksi, kadar bo to potrebno. Z veseljem ugotavljam, da je bilo pri pripravi zakonodaje upoštevanih več priporočil Sodišča, zlasti v zvezi s položajem končnih prejemnikov ali upravičencev sredstev EU.

Tretjič, v svojih poročilih vas nenehno opozarjamo na to, da imajo številne države članice še vedno težave pri **črpanju** sredstev EU, ne glede na cilje in zahteve, določene na ravni EU. To je prispevalo k izrednemu povečanju neporavnanih obveznosti, ki so do konca leta 2019 dosegle 298 milijard EUR. To pomeni, da bo treba ta sredstva še koristno uporabiti tako, kot sta predvidela zakonodajalca. Ta problem zamud pri porabi morajo zadevne države članice nujno rešiti.

Priložnost ob tej razpravi bi želel izkoristiti tudi za dve praktični in v prihodnost usmerjeni pripombi.

Z začetkom izvajanja instrumenta *Next Generation EU* se bo poraba EU v prihodnjih letih skoraj podvojila. O tem smo razpravljali že novembra v okviru Odbora za proračunski nadzor, ko sem nazadnje govoril z vami. Rad bi vam povedal, da Sodišče trenutno ocenjuje, kaj to pomeni za nas, revizorje – v smislu **nalog** in potrebnih virov. Zdi se, da bo to očitno imelo posledice tudi za **kadrovanje**. Upam, da vam bom lahko kmalu o tem povedal več.

Na koncu bi vas opozoril na pilotno poročilo Sodišča o smotrnosti izvrševanja proračuna EU, ki se nanaša na stanje konec leta 2019. Poročilo je tudi odziv na želje mnogih v tem parlamentu, da se v okviru našega revizijskega dela nameni večji poudarek smotrnosti izvrševanja proračuna EU in da se ocenijo informacije, ki jih s tem v zvezi zagotovi Komisija.

Spoštovane gospe in gospodje, naj za konec še poudarim,

da imajo države članice in Evropska komisija v teh kriznih časih še posebej veliko odgovornost za dobro in učinkovito upravljanje financ EU. Letošnje poročilo Sodišča, o katerem bom danes z vami z veseljem razpravljaj, kaže, da bodo za doseganje tega cilja potrebna **nadaljnja prizadevanja**. Kot neposredno izvoljeni poslanci Evropskega parlamenta imate pri izvajanju zakonodajnega in političnega nadzora **veliko odgovornost** za zagotovitev, da bo ta cilj dejansko uresničen.

Hvala za vašo pozornost.